

INNSPILL TIL KULTURDEPARTEMENTET

De Utvalgte har hatt sitt virke i 25 år. Vi er fem ansatte og sysselsetter i tillegg minst 10-15 personer hvert eneste år i det frie feltet. Vi var først på basisfinansiering i 2014 – 2018 før vi gikk over på kunstnerskapsstøtte i 2018- 2022. I 2021 søkte vi kunstnerskapsstøtte for en ny periode og fikk avslag på søknaden samtidig som vi har full aktivitet og etterspørsel. Ved inngangen av 2022 er vi programmert på hovedscenen på Nationalteatret. I 2021 sto også vårt produksjons- og øvingslokale Naustet klar til bruk. Fra og med 1.1.2022 står vi uten noen form for grunnfinansiering og situasjonen er prekær.

Vi setter pris på at en slik ordning for etablerte kompanier kommer på plass. Vi mener at en ordning bør være langsiktig og sikre kontinuitet for kompaniene. Vi mener at kriteriene først og fremst bør være kunstfaglig forankret selv om andre faktorer som geografisk spredning og mangfold tas hensyn til. Den bør også inneha nok fleksibilitet til å romme variasjonen i måten kompaniene opererer på.

Vi mener at definisjonen på et etablert scenekunstkompani er et kompani som har produsert forestillinger med høy kunstnerisk kvalitet og på et profesjonelt nivå over tid, og som kan vise til omfattende scenekunstnerisk aktivitet i innland og utland. Det er kompanier som på ulike måter har utviklet sitt særpreg over tid og som fortsatt demonstrerer fornyelsesevne og visjoner for virket.

Et etablert scenekunstkompani er for oss en virksomhet og en arbeidsplass for scenekunstnere, og er en entitet som forvalter sin opparbeidede kunstneriske erfaring og kompetanse på en levende måte. Som nevnt innledningsvis sysselsetter vi flere kunstnere i det frie feltet. Mange av disse er aktører som er relativt nye i scenekunstheltet og hvor det skjer en erfaringsutveksling i møte med De Utvalgtes arbeid, som igjen genererer kunnskap og ideer tilbake til deres arbeid i andre sammenhenger.

Vi mener at det er gode argumenter for at man kan definere et etablert scenekunstkompani som et kompani som tidligere har vært på basisfinansiering og/eller kunstnerskapsstøtte og/eller statsbudsjett og er på et nivå hvor man med denne ordningen får støtte til langvarig drift.

Når det gjelder inngangskriterier mener vi at dette bør handle om høy kunstnerisk kvalitet, langsiktige visjoner og fornyingsevne. Det bør være noen kvalitative kriterier som også tar hensyn til og rommer kompanienes ulikheter. At kompaniene genererer arbeidsplasser og sysselsetter kunstnere bør telle positivt.

Når det gjelder exit tenker vi at det er ønskelig at denne ordningen er så langvarig som mulig, men at man må kunne kreve at kompaniene med jevne mellomrom legger frem nye prosjekter og planer av høy kunstnerisk kvalitet og verdi. Dersom det viser seg at kompaniet ikke lenger produserer scenekunst i henhold til kriteriene kan det vurderes å avslutte støtten. Det er viktig at dette kommer med lang tids forvarsel.

Vi mener at det ikke er hensiktsmessig å skille mellom produksjon og drift og for oss er det ikke noe forskjell på disse to i praksis. Kompaniets virksomhet handler om å produsere

scenekunst og vi går på jobb med dette som mål. Å ha rom til å utvikle kunstnerskapet er sentralt i dette og et arbeid som pågår kontinuerlig.

Når det gjelder innretningen av ordningen mener vi at noe differensiering må til, da det er en stor variasjon i de ulike kompaniene når det gjelder antall ansatte og størrelse på produksjoner og tilhørende kostnader. Det bør ikke smøres for tynt utover, men sikre at noen får litt høyere tilskudd, da den antagelig vil rette seg mot kompanier som har mottatt større bevilgninger over flere år. Hvis man deler ut mange, men lave tilskudd, vil de fleste kompaniene uansett måtte søke prosjektstøtte hos Kulturrådet, noe som både kan risikere å overbelaste disse ordningene og føre til en negativ fragmentering av arbeidet til kompaniene.